

2005. december 15., csütörtök

9. felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy tisztázza az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti, az Egyesült Államoknak „speciális” szállítási lehetőségeket biztosító 2003-as megállapodással kapcsolatos sajtó-jelentéseket;

10. felkéri valamennyi érintett tagállamot, hogy tegyenek meg minden erőfeszítést az eddig elhangzott feltételezések utáni nyomozás érdekében, és tájékoztassák a Bizottságot és az Európa Tanácsot minden szükséges információról;

11. úgy véli, hogy Dick Marty, az Európa Tanács parlamenti közgyűlésének (PACE) előadójának vizsgálatával párhuzamosan és abból okulva, az Európai Parlamentnek le kell folytatnia saját parlamenti vizsgálatát, amelyet legalább az eljárási szabályzata 175. cikkének értelmében létrehozott ideiglenes bizottságon keresztül kell elvégeznie, felhasználva az alapvető jogok szakértői hálózatának szaktudását, többek között az alábbiak vizsgálatára céljából:

- a) részt vett-e a CIA a magánzárkában tartott, minden törvényes joguktól vagy jogi tanácsadástól megfosztott, kegyetlen bánásmódnak vagy kínzásnak kitett, az EU területén – többek között repülővel és titkos börtönökön keresztül – szállított „fantomfoglyok” „rendkívüli kiadatásában”;
- b) törvényesnek tekinthető-e ez a gyakorlat az Európai Unió területén az EU-Szerződés 6. cikke, az Emberi Jogok Európai Egyezményének 2., 3., 5. és 6. cikke, illetve az EU és az USA közötti, kiadatási egyezmény és kölcsönös jogsegélyegyezmény szerint;
- c) voltak-e uniós polgárok vagy az Unió területén törvényesen tartózkodó személyek azok között, aki részt vettek a „rendkívüli kiadatási” műveletekben, az illegális fogva tartásban vagy kínzásban az EU területén állítólag végrehajtott titkos CIA-műveletek keretében;
- d) részt vettek-e vagy cinkossá váltak-e tagállamok, köztisztviselők vagy hivatalos minőségben eljáró személyek az egyének szabadságuktól való tudatos vagy be nem ismert megfosztásában, beleértve a kiadást, szállítást, fogva tartást vagy kínzást, akár tevételesen, akár mulasztásból;

12. elkötelezi magát, hogy az Európai Unióról szóló Szerződés 7. cikke értelmében eljárást kezd, amennyiben a vizsgálatok megerősítik az állításokat, hogy valamely tagállam támogatást nyújtott – akár tevételesen, akár mulasztásból – más kormányok nevében eljáró ügynökök számára ilyen cselekedetek végrehajtásához;

13. felhívja az Európai Tanácsot, hogy 2005. december 16–17-i ülésén, tárgyalja meg e kérdéseket, és kéri, hogy a jelenlegi Egyesült királysági elnökség és a soron következő osztrák elnökség Josep Borrelllel, az Európai Parlament elnökével közösen sürgősen vegye fel a szükséges kapcsolatot Condoleezza Rice-szal, az Egyesült Államok külügyminiszterével, az Egyesült Államok kongresszusával, a nemzeti parlamentekkel és az Európa Tanáccsal;

14. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezen állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok, a csatlakozó és a tagjelölt országok kormányainak és parlamentjeinek, az Európa Tanácsnak és az Egyesült Államok kongresszusa mindkét házának.

P6_TA(2005)0530

Bulgária felkészülése az Európai Unióhoz való csatlakozásra

Az Európai Parlament állásfoglalása Bulgária uniós tagságra való felkészültségéről (2005/2204(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel Románia és a Bolgár Köztársaság Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló 2005. április 25-én aláírt szerződésre,
- tekintettel a csatlakozási tárgyalások megkezdése óta készült vonatkozó állásfoglalásaira és jelentéseire,
- tekintettel a 2004. december 16–17-i brüsszeli Európai Tanács elnökségi következtetéseire,

2005. december 15., csütörtök

- tekintettel a Bizottság 2005-ös Bulgáriáról szóló átfogó országjelentésére (COM(2005)0534),
 - tekintettel Olli Rehn EU-biztos bolgár kormánynak címzett, 2005. november 7-i levelére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A6-0342/2005),
- A. mivel a csatlakozási tárgyalások 2004. december 14-i lezárását követően 2005. április 25-én Bulgária aláírta a csatlakozásról szóló szerződést és 2005. május 11-én ratifikálta azt;
- B. mivel Bulgária úton van a tagsághoz szükséges kötelezettségek vállalásához, hogy időben teljesítse közös célunkat: csatlakozását az EU-hoz 2007. január 1-én, amikorra eleget kell tennie a csatlakozási szerződésben foglalt feltételeknek;
- C. mivel – amint azt a Parlament több ízben hangsúlyozta – Bulgária csatlakozásának kizárólag saját érdemein kellene múlnia és nem kellene függenie más ország tagjelöltségétől, vagy hátrányba kerülnie tőle független, a jövőbeni uniós bővítés lefolyására vonatkozó aggodalmak miatt; mindazonáltal továbbra is kifejezi reményét, hogy Románia és Bulgária csatlakozására egy időben kerülhet sor;
1. üdvözlí, hogy sok tagállam ratifikálta Bulgária csatlakozási szerződését, és sürgeti a többi tagállamot a ratifikációs folyamat gyors befejezésére;
 2. gratulál Bulgária egymást követő kormányainak a folyamatos elkötelezettséghez és előrehaladáshoz az uniós csatlakozás felé, és üdvözlí a folyamatosság elemeit a kormány és a nemzetgyűlés határozott, a csatlakozási feltételeknek prioritást biztosító hozzáállásában a 2005 júniusában tartott általános választásokat követően;
 3. üdvözlí a Bizottság 2005-ös országjelentésében megjelenő általánosan kedvező, helyenként azonban kritikus értékelést Bulgáriának a csatlakozás felé történő előrehaladásával kapcsolatban, és sürgeti Bulgária kormányát és hatóságait, hogy mutassanak fokozott és látható eltökéltséget azon kiemelt területek vonatkozásában, amelyek „még több erőfeszítést” igényelnek, és még 2006 áprilisa előtt – amikorra elkészül a következő országjelentés – konkrét módon bizonyítsák, hogy hatékonyan jártak el a „súlyos aggodalomra” okot adóként jellemezett területek orvoslásában;
 4. megállapítja, hogy tizennégy hónappal a csatlakozás előtt Bulgária olyan közel, vagy sok esetben közelebb van a csatlakozási követelmények teljesítéséhez, mint az új tagállamok bármelyike volt az ötödik bővítés csatlakozási folyamatának ugyanebben a szakaszában;
 5. elismeri, hogy az időbeni csatlakozás reménye jelentős ösztönzést jelent az erőfeszítések növelése és a reformok tempójának felgyorsítása számára; sürgeti a bolgár hatóságokat, hogy mutassanak fel kézzelfogható eredményeket, amelyekkel biztosítják, hogy a 2007. január 1-re kitűzött csatlakozási időpont tartható; ugyanakkor megállapítja, hogy a folyamatban levő változások nemcsak az uniós csatlakozás előfeltételeiként, de önmagukban is jótékony hatásúak, és a modernizációs és reformfolyamatnak még évekig folytatódnia kell a csatlakozás után, s ennek a kohéziós alap feltételei között is szerepelnie kell;
 6. üdvözlí Bulgária 18 parlamenti megfigyelőjének érkezését az Európai Parlamentbe és várja a gyümölcsöző együttműködés folytatását a Parlament, a Bizottság és a Tanács között azon döntések tekintetében, amelyek Bulgária uniós tagság felé történő előrehaladásával kapcsolatosak;
 7. emlékeztet a Parlament és a Bizottság elnöke közötti levélváltásra a Parlament teljes bevonásáról a csatlakozási szerződésben foglalt bármely védzáradék igénybe vételének mérlegelésébe; rámutat, hogy a Parlament e kérdésekkel, különösen a csatlakozás időzítésével kapcsolatban a szükséges reformok, különösen a bírósági rendszer és a korrupció elleni küzdelem tekintetében támasztott tagsági követelmények végrehajtásának állása fényében és a Bizottság részletes helyzetértékelése alapján a jövő tavasszal foglal állást; elvárja ezért a Bizottságtól és Bulgáriától, hogy e vonatkozásban szorosan működjön együtt a Parlamenttel;

2005. december 15., csütörtök

8. elismeri Bulgária jelentős hozzájárulását a szélesebb értelemben vett délkelet-európai régió stabilitásához, valamint folyamatos szerepvállalását a regionális biztonság és fellendülés előmozdításában;

Politikai kritériumok

9. megállapítja, hogy Bulgária továbbra is teljesíti a politikai kritériumokat, és sürgeti Bulgáriát, hogy a lehető legnagyobb mértékű politikai, pénzügyi és közigazgatási energiát fektesse a jogszabályok és stratégiák gyakorlati végrehajtásába, a kézzelfogható eredmények elérése érdekében; emlékezteti a bolgár kormányt, hogy fokozza a vívmányok végrehajtásához és érvényre juttatásához szükséges megfelelő adminisztratív és igazságügyi kapacitás kialakítására irányuló erőfeszítéseit, különös tekintettel a korrupcióellenes stratégiára és az igazságszolgáltatás halaszthatatlanul szükséges folytatódó reformjára;

10. határozottan támogatja azt a véleményt, hogy a jogállamiság létfontosságú a nyilvánosság bizalmának kialakításához, valamint a gazdasági fejlődés, s ennek következtében a nagyobb fellendülés alapját is biztosítja;

11. elismeri, hogy a súlyos bűncselekmények elleni küzdelemben elért előrelépés eredményeként bizonyos területeken, például a drogkereskedelem, az emberkereskedelem és a pénzhamisítás terén a bűnözési rátát Bulgáriában számos tagállam szintjének megfelelő szintre csökkentették, és erőfeszítéseinek folytatására biztatja Bulgáriát;

12. ugyanakkor aggodalmát fejezi ki Bulgária szervezett bűnözési elemeinek arcátlansága miatt, hogy a törvényeket semmibe veszik, az állam tekintélyét kétségbe vonják és láthatóan büntetlenül vettek részt egy sor gyilkosságban az elmúlt években; aggodalommal állapítja meg, hogy a súlyos bűnesetek kis aránya zárul büntetőítéletek meghozatalával;

13. sajnálja, hogy bár Bulgária jobb helyen áll a nemzetközi „korrupció-észlelési” ranglistán, mint a tagállamok egyike és a másik három tagjelölt ország, ám ez sem jó eredmény, és hogy korrupció ügyében mindaddig csak néhány sikeres ítélet született magas szintű hivatalnokok ellen;

14. felhívja a magas rangú tisztviselőket, hogy elkötelezettségük jeleként nyilvánosan határolják el magukat a korrupció minden formájától; nyomatékosan felhívja a magas rangú tisztviselőket, hogy támogassák a személyes vagyonuk és jövedelemadó-bevallásuk nyilvánosságra hozatalát előíró szabályozást;

15. üdvözli a különböző minisztériumok és a szervezett bűnözés és korrupció ellen küzdő operatív ügynökségek jobb együttműködésére irányuló kezdeményezéseket, valamint a rendőrségi és biztonsági szolgálatok szervezésének és irányításának terén tervezett tökéletesítéseket; üdvözli sok új intézkedés elfogadását, nevezetesen a Büntető Törvénykönyvet, és gyors és hatékony végrehajtásukat sürgeti; ugyanakkor ismételtlen megerősíti a bíróságok további reformjának fontosságát, minthogy ez valamennyi modernizációs kezdeményezés előfeltétele; elismeri továbbá, hogy számos tagállam kiváló specializált támogatást nyújtott, és kéri, hogy a szervezett bűnözés elleni küzdelemben speciális szakértelemmel rendelkező tagállamok nyújtsanak haladéktalanul további támogatást; megjegyzi, hogy kiemelkedő eredmények csak akkor érhetők el, ha az erőfeszítéseket nem csak nemzeti, hanem helyi szinten is fokozzák;

16. ezen okokból további lépéseket kér, többek között: alkotmánymódosítást az egyértelműbb felelősség megosztás és a nagyobb hatékonyság biztosítására a büntetőeljárás és a bűnügyi nyomozás terén; a legfőbb ügyész és megbízottainak szigorúbb ellenőrzését és felelősségre vonhatóságát; jobb intézkedéseket a korrupció vizsgálatának megkönnyítésére a bíróságokon, különösen az érintett szerveken belüli és az érintett szervek közötti fokozott együttműködés megkövetelésével; a bírói kinevezési rendszer javítását; jobb fizetéseket, forrásokat és lehetőségeket a rendőrségen belüli „gyorsított” előmenetelre; valamint komoly figyelmet a szervezett bűnözésben részt vevők vagyonának lefoglalására nézve;

17. megjegyzi, hogy Bulgária stratégiai helyen, az EU külső határán fekszik, és további összehangolt erőfeszítéseket javasol a határellenőrzés valamennyi aspektusának javítására, beleértve a szervezett bűnözés, az emberkereskedelem, a kábítószer-kereskedelem elleni küzdelemmel, valamint a közegészségüggyel, például az állatbetegségek megelőzésével kapcsolatos intézkedéseket; sürgeti a bolgár kormányt, hogy biztosítson elegendő emberi erőforrást a határellenőrzési vívmányok megfelelő végrehajtásának garantálására; ugyanakkor felhívja a szomszédos országokat (különösen a Nyugat-Balkánon), hogy fokozzák tevékenységüket;

2005. december 15., csütörtök

18. kéri, hogy több forrást fordítsanak az árvaházak és a hátrányos helyzetű és speciális igényű gyerekek – a fogyatékkal élők is beleértve – iskoláinak fejlesztésére, és az intézményesítést felszámoló terv gyorsabb és hatékonyabb végrehajtására, tekintettel arra, hogy Bulgáriában viszonylag magas az állami gondozásban levő gyermekek aránya; kéri a Bizottságot, hogy végezzen átfogó kutatást és megfigyelést a bentlakásos intézményekben fogyatékkal élő személyek helyzetéről; támogatni kívánja a változtatásokat az örökbefogadás jogi és gyakorlati viszonylatában, hogy tovább csökkenjen a nemzetközi szinten örökbefogadott bulgáriai gyermekek száma és előtérbe kerüljön a nemzeti örökbefogadás, ehhez támogatni kívánja egy egységes nemzeti nyilvántartás létrehozását az esetleges örökbefogadók számára, valamint a nevelőszülői gondozás ösztönzését a legjobb nemzetközi gyakorlattal összhangban; felhív a pszichiátriai kezelés reformjának folytatására; sürgeti továbbá a fiatalkorúak ügyében eljáró, megfelelő szervezettel és elhelyezéssel rendelkező bírósági rendszer felállítását;

19. megjegyzi, hogy Bulgária tett gyakorlati intézkedéseket a romák társadalmi integrációjának növelése érdekében, de hangsúlyozza, hogy az oktatás, a lakhatás és az egészségügyi ellátás területén tapasztalható megkülönböztetés elleni küzdelem kulcsfontosságú reformjai még végrehajtásra várnak; felhív arra, hogy fordítsanak több figyelmet a romák bolgár társadalomba történő egyenjogú integrációjára vonatkozó keretprogram megvalósítására irányuló 2005–2006-os cselekvési tervre; megjegyzi, hogy számos romát még mindig diszkrimináció sújt, és hogy az emberkereskedelem és a prostitúció különösen fenyegeti a romákat; ragaszkodik ahhoz, hogy erősítsék és megfelelő erőforrásokkal támasszák alá a minőségi oktatáshoz való hozzáférés és a szegregáció leküzdése érdekében tett erőfeszítéseket, és hogy az előrelépést a látható javulás alapján ítélik meg; ugyanakkor hangsúlyozza, hogy az integráció kétoldalú folyamat, és a romáknak maguknak is fel kell ismerniük az alkalmazkodás szükséges voltát, és hogy bármely integrációs politikai intézkedést a roma közösségek teljes bevonásával és együttműködésével kell végrehajtani;

20. intézkedéseket kér a decentralizációs stratégia hatékony megvalósítására, hogy a helyi közigazgatási struktúrák jelentősen megerősödjenek és rendelkezzenek a szükséges kapacitással arra, hogy teljes és tevékeny szerepet játsszanak Bulgária reformjaiban;

Gazdasági kritériumok

21. elismerően nyilatkozik Bulgária intézkedéseiről, amelyeket a Parlament legutóbbi állásfoglalásában kért, s amelyekkel tovább erősíti gazdasági teljesítményét hatékony strukturális reformokon és megfelelő fiskális politikán keresztül, valamint támogatja a további speciális erőfeszítéseket a folyó fizetési mérleg hiányának csökkentésére; hangsúlyozza, hogy a gazdasági fejlődésre szentelt kiemelt figyelem lényeges az uniós tagsággal együtt járó kihívások és lehetőségek teljesítése érdekében;

22. üdvözli a Bizottság véleményét Bulgária privatizációs programjának kedvező hatásairól; megállapítja, hogy a magánszektor részesedése elérte a GDP 67%-át 2005 első felében, ami 2,2%-os növekedést jelent 2004 első feléhez képest; nagyobb átláthatóságot kér a közbeszerzési, pályázati és szerződés-kötési eljárások terén;

23. üdvözli az elért jelentős haladást egy a befektetést és a növekedést segítő üzleti környezet létrehozásában, valamint a magán-, az állami és az európai forrásoknak a gazdasági tevékenység érdekében hatékony és méltányos jogi, közigazgatási és szabályozó struktúrák kialakítására történő fordításában; továbbra is hangsúlyozza a tiszta üzleti feltételekért egy megbízható bíróság és közigazgatás, és egy erős, decentralizált infrastruktúra létrehozásának fontosságát, különösen a kis- és középvállalkozások hasznára;

24. intézkedéseket javasol a munkaerőpiac nagyobb rugalmassága érdekében, az innováció támogatására, a munkaerő mobilitásának növelésére és az oktatási és képzési programok fejlesztésére; ugyanakkor lépéseket kíván a munkanélküliség valódi mértékének és természetének megállapítására, mivel az emberi erőforrás egyes ágazatokban hiányt mutat;

25. emlékezteti Bulgáriát, hogy – ahogyan a Bulgáriáról szóló legutóbbi átfogó monitoring jelentés is rámutatott – fokozott erőfeszítéseket kell tennie a belső piac valamennyi területén, hogy garantálja annak hatékony működését;

2005. december 15., csütörtök

Közösségi vívmányok

26. üdvözli a Bulgária által elért haladást a mezőgazdasági ágazatban, de azonnali lépéseket sürget az ellenőrző és kifizető ügynökségek létrejöttének biztosítására az e területen még függőben lévő jogalkotási kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos problémák kezelése érdekében; kiemeli annak szükségességét, hogy a földgazdálkodás fejlesztésére és a földtulajdonjog kérdésének megoldására nagy hangsúlyt fektessenek; támogatja a hatékony biogazdálkodás óriási lehetőségéből adódó előny kihasználását;

27. kéri Bulgáriát annak biztosítására, hogy tartsák be az állatjólétre vonatkozó legmagasabb követelményeket minden jogi és gyakorlati intézkedés során, például az állatok szállítása és levágása esetén; kiemelten kéri, hogy folytasson kemény küzdelmet Bulgária kapacitásának növeléséért az állatok egészségével, az állat-egészségügyi szolgáltatásokkal és a növény-egészségügyi ellenőrzésekkel kapcsolatos kihívások tekintetében, különösen ott, ahol a közegészségüghöz kapcsolódó kockázat van, mint például a madárinfluenza, vagy az élelmiszerek biztonsága esetében;

28. hangsúlyozza, hogy az előcsatlakozási támogatások irányítását és ellenőrzését jelentősen erősíteni kell annak érdekében, hogy Bulgária felkészüljön az uniós strukturális alapok hatékonyabb felhasználására; különösen a Phare-hoz és az ISPA-hoz kapcsolódó kibővített decentralizált végrehajtási rendszer akkreditálására fordított erőfeszítéseket kell fokozni, ugyanakkor a Bizottságnak további támogatást kell előirányozni az azt leginkább igénylő területeken;

29. hangsúlyozza az energiaellátás olyan szintű biztosításának fontosságát, hogy az a jövőbeni igényeknek is megfeleljen; hangsúlyozza az új termelőkapacitás fontosságát a megújuló energiaforrások tekintetében csakúgy, mint az energiamegőrzés és a Kiotói Jegyzőkönyv céljainak elérésére tett erőfeszítések fontosságát; és ismételten felhívja a Tanácsot és a Bizottságot annak biztosítására, hogy Bulgária teljesítse a csatlakozási szerződésben a kozloduji erőmű 3-as és 4-es blokkjának leállítási időpontjára vonatkozóan vállalt kötelezettségeit; mindamellettt kifejezi reményét, hogy Bulgária teljesíti az erőmű 3. és 4. blokkjának leállítására vállalt kötelezettségeket, és hangsúlyozza, hogy Bulgária támogatásban részesül a bezárás okozta energiakiésés pótlása érdekében;

30. hatékony lépéseket sürget a környezetszennyezés, az illegális fakitermelés és az illegális forrásból származó faanyag iránt a kereskedelmi ágazat részéről jelentkező kereslet megakadályozására;

31. emlékezteti Bulgáriát, hogy sürgős figyelemre van szükség a szellemi és ipari tulajdonjogok védelmének fejlesztésére az érvényesítés és végrehajtás terén;

32. ismételten támogatásáról biztosítja a bolgár nővéreket, akiket 1999 óta tartanak őrizetben Líbiában és akikre jelenleg halálos ítélet vár; megdöbbenését fejezi ki amiatt, hogy a líbiai Legfelső Bíróság tovább késlelteti a fellebbezési eljárást, kéri a líbiai hatóságokat, válaszoljanak a széles körű nemzetközi felszólításokra, amelyek ennek a gyalázatos helyzetnek a mihamarabbi és kielégítő megoldását kérik;

33. sürgeti azokat a tagállamokat, amelyek még nem ratifikálták a Bulgária Európai Unióhoz való csatlakozásáról szóló szerződést, hogy a lehető leghamarabb tegyék meg;

*

* *

34. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek és a Bolgár Köztársaság kormányának és nemzetgyűlésének.